

آموزش خط تحریری

فرهنگیان

انسان از بدیدایش همواره در راه پیدا کردن روزنه‌ای بود تا توسط
آن با هموعان خود ارتباط مفید و موثری برقرار کند همین دلیل استفاده
از نقاشی روی دیوارها و غارها یا حکاکی روی چوب و دیگر وسایل
ارتباطی همواره در این مسیر قدم برداشته و تا حد زیادی به این
موفقیت دست یافت اما این موفقیت زمانی کامل شد که خط ابداع
شد و انسان راهی بسیار مطمئن و آسان برای برقراری ارتباط و
بیان احساسات و عقاید خود پیدا کرد. باید ایش خط سعی و
تلاش انسانها بر این بود که آن راه زیباترین شکل ممکن درآوردند و
در این راه از هیچ کوششی دریغ نکرید. به هر حال هر چه
باشد خط یکی از مهم‌ترین اختراعات بشر است و اگر این اختراع نبود
ذهنیات انسان بیادگار نمی ماند و میراث تمدن پیشینیان به احوال
آنان نمی رسید پس فرهنگ و تمدنی که پیش ماست مدیون اختراع خط است

حکمت

نکته اول: انواع خطوط راجع در ایران (برای آموزش):

بِسْمِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

(۱) نستعلیق

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

(۲) شکسته نستعلیق

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

(۳) نسخ

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

(۴) ثلث

خط نستعلیق بصورت تحریری آموزش داده می شود

نکته دوم: در نستعلیق تمامی حروف روی خط زمینه یا خط کرسی نوشته

می شوند بجز در ۳ مورد ذیل:

(۱) انتهای حرف «میم» ← علم، هم، نام، ...

(۲) دایره (دایره ها) ← ن، ی، ص، ل، ع، ق، ...

(۳) «ر» شمیری ← شیر، سحر، سر، شمیری، ...

نکته سوم: انواع «ر»:

(۱) «ر» معمولی یا مرغی: ← راه، رسم، تار، ...

(۲) «ر» خنجرری: ← سر، در، «ر» (شبه خنجر)

(۳) «ر» شمشیری: ← شیر، سر، «ر» (شبه شمشیر)

نکته چهارم:

در خط متعلق فرم کلی یک مصرع یا یک سطر در قالب یک بیضی نوشته می شود بدین صورت که کلمه یا حرف اول کمی بالاتر از خط زمینه و حرف یا کلمه آخر نیز از سطر یا خط کرسی کمی بالاتر نوشته شده و در بعضی مواقع ردی حرف یا کلمه ماقبل آخر سوار می شود. به مثالهای زیر توجه فرماید:

(۱) راه مدرسه طولانی است

(۲) مرا کیفیت چشم تو کافی است

(۳) صبح است ساقی قدحی پر شه آگین

نکته پنجم:

فاصله حروف یا کلمات از یکدیگر نباید کمتر یا بیشتر از یک نقطه باشد به عبارت

دیگر حروف و کلمات دارای فواصل یکسان می باشند. لطفاً به مثال

زیر توجه فرمایند

غلط ← توانا بود هر که دانا بود

درست ← توانا بود هر که دانا بود

نکته هشتم:

در یادگیری خط نستعلیق یا خودکار باید توجه داشت که از نوشتن با سرعت بالا
پرهیز شود و حروف و کلمات را با حوصله، آهسته و پادسواسی خاص طبق

سرشت اجرا کرد.

نکته نهم:

برای نوشتن عتیقه میگرد در تاحدا امکان از خودکار «بیک» بخاطر این بود
نوک آن استفاده گردد چرا که نوشتن شما خیلی روان تر خواهد شد مخصوصاً
برای هنر جوان کم سن تر، گرچه شاید برای شروع برای سنین پائین کمی مشکل
بنظر برسد ولی به تدریج با تمرین مداوم و حوصله، این امر مقدور می گردد.

نکته هشتم:

خروجی خط باید در همگام یادگیری و تمرین از روی سرشش، تصویرش این باشد که در حال طراحی کردن یک شکل خاص است و هدفش تنها نزدیک شدن آن طرح به الگوی اصلی است. به عبارت دیگر هر چقدر همگام تمرین نباید به هیچ وجه خط خودکاری خود را در نظر بگیرد مثلاً اگر در حال تمرین کلمه «زندگی» می باشد نباید تصور کند که دارد کلمه «زندگی» را می نویسد بلکه باید فرض کند که دارد یک شکلی را با خودکار طراحی می کند

نکته نهم:

در خط ریز (خودکار) معمولاً برای کشیدن حروف از حرف پس، استفاده می شود.

کشیده - آموزش - نستعلیق - ستیقم - آریسته

ششم - نوشتن - شمشیر - بیشتر

استفاده - چشم - مدرسه

حرف «ب» :

نمونه های غلط :

حرف «ر» :

نمونه های غلط :

زادیه پانی → ♂ → زادیه شروع

حرف « ه »

① ۱۰
 ② ۲
 ③ ۱۵
 ④ ۱۰
 ⑤ ۲
 ⑥ ۱۵
 ⑦ ۱۰
 ⑧ ۲
 ⑨ ۱۵
 ⑩ ۱۰
 ⑪ ۲
 ⑫ ۱۵
 ⑬ ۱۰
 ⑭ ۲
 ⑮ ۱۵
 ⑯ ۱۰
 ⑰ ۲
 ⑱ ۱۵
 ⑲ ۱۰
 ⑳ ۲
 ㉑ ۱۵
 ㉒ ۱۰
 ㉓ ۲
 ㉔ ۱۵
 ㉕ ۱۰
 ㉖ ۲
 ㉗ ۱۵
 ㉘ ۱۰
 ㉙ ۲
 ㉚ ۱۵
 ㉛ ۱۰
 ㉜ ۲
 ㉝ ۱۵
 ㉞ ۱۰
 ㉟ ۲
 ㊱ ۱۵
 ㊲ ۱۰
 ㊳ ۲
 ㊴ ۱۵
 ㊵ ۱۰
 ㊶ ۲
 ㊷ ۱۵
 ㊸ ۱۰
 ㊹ ۲
 ㊺ ۱۵
 ㊻ ۱۰
 ㊼ ۲
 ㊽ ۱۵
 ㊾ ۱۰
 ㊿ ۲
 ۱
 ۲
 ۳
 ۴
 ۵
 ۶
 ۷
 ۸
 ۹
 ۱۰
 ۱۱
 ۱۲
 ۱۳
 ۱۴
 ۱۵
 ۱۶
 ۱۷
 ۱۸
 ۱۹
 ۲۰
 ۲۱
 ۲۲
 ۲۳
 ۲۴
 ۲۵
 ۲۶
 ۲۷
 ۲۸
 ۲۹
 ۳۰
 ۳۱
 ۳۲
 ۳۳
 ۳۴
 ۳۵
 ۳۶
 ۳۷
 ۳۸
 ۳۹
 ۴۰
 ۴۱
 ۴۲
 ۴۳
 ۴۴
 ۴۵
 ۴۶
 ۴۷
 ۴۸
 ۴۹
 ۵۰
 ۵۱
 ۵۲
 ۵۳
 ۵۴
 ۵۵
 ۵۶
 ۵۷
 ۵۸
 ۵۹
 ۶۰
 ۶۱
 ۶۲
 ۶۳
 ۶۴
 ۶۵
 ۶۶
 ۶۷
 ۶۸
 ۶۹
 ۷۰
 ۷۱
 ۷۲
 ۷۳
 ۷۴
 ۷۵
 ۷۶
 ۷۷
 ۷۸
 ۷۹
 ۸۰
 ۸۱
 ۸۲
 ۸۳
 ۸۴
 ۸۵
 ۸۶
 ۸۷
 ۸۸
 ۸۹
 ۹۰
 ۹۱
 ۹۲
 ۹۳
 ۹۴
 ۹۵
 ۹۶
 ۹۷
 ۹۸
 ۹۹
 ۱۰۰

نمونه ای غلط: $\dots - \Delta - 0 - \delta$

d d

[illegible]

فج شمع زلایه پایی

حرف « ف »

نموده های غلط : ف - ف - ف - ف - ف - ...

ف ف ف ف ف ف ف ف ف ف ف ف

Figure 1. The 12 test items of the Arabic reading test.

f f f f f f f f f f

نابینا

نمونه های غلط : ← با - با - با - با ...

(The page contains faint, illegible markings or bleed-through from the reverse side.)

(The page contains faint, illegible markings or bleed-through from the reverse side.)

درباره شروع

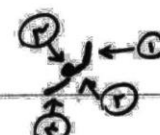
نمودہ الحی غلط ہے بت - بت - بت - ...

 اتصال «ب» به «ر» :

نمونه های غلط : بر - بر - بر - بر - ...

 اتصال «ب» به «و» :

نمونه های غلط : بو - بو - بو - بو - ...

زاویه شروع
زاویه پایانی

نمونه های غلط : به - ن - م - ه - ...

[illegible]

زادیه شروع
ن

نمونہ های غلط : ← در - بد - بد - ...

Handwriting practice line with the letter 'h' repeated 15 times.

[Faint, illegible handwriting across the page]

Page 11 of 11

Downloaded from <http://ajphaphysocpharm.sagepub.com/> at 10:06 11 November 2014

Copyright Clearance Center, Inc., 222 Rosewood Drive, Danvers, MA 01923. www.copyright.com

[illegible]

11

A row of 15 cursive 'z' characters written on a four-line staff. Each 'z' is formed with a single continuous stroke, starting with a small loop at the top, crossing the middle line, and ending with a small loop at the bottom. The characters are connected to each other by their tails.

Downloaded from <http://www.sagepub.com> at 03:22 11 September 2009

© 2004 Blackwell Publishing Ltd, *Journal of Internal Medicine* 255: 105–112

10 10 10 10 10 10 10 10 10 10 10 10 10 10 10 10 10 10

Handwriting practice line with the word "Handwriting" repeated multiple times.

© 2006 The Authors
Journal compilation © 2006 Blackwell Publishing Ltd

[illegible]

✓ اتصال «ه» به «کاف» هک هک

هک هک هک هک هک هک هک

هک هک هک هک هک هک هک

✓ اتصال «ه» به «میم» هم هم
لا زایه شروع
لا زایه پایان

هم هم هم هم هم هم هم هم هم هم هم هم هم هم هم هم

هم هم هم هم هم هم هم هم هم هم هم هم هم هم هم هم

هم هم هم هم هم هم هم هم هم هم هم هم هم هم هم هم

هم هم هم هم هم هم هم هم هم هم هم هم هم هم هم هم

اتصال کاف بہ دال :
اگر اگر اگر اگر اگر اگر اگر اگر اگر اگر اگر
اگر اگر اگر اگر اگر اگر اگر اگر اگر اگر اگر

اتصال کاف بہ واو :
کو کو کو کو کو کو کو کو کو کو کو کو کو کو کو کو
کو کو کو کو کو کو کو کو کو کو کو کو کو کو کو کو
کو کو کو کو کو کو کو کو کو کو کو کو کو کو کو کو

قدیر

اتصال «ف» به «دال» :

فداکار فداکار فداکار فداکار فداکار فداکار

فداکار فداکار فداکار فداکار فداکار فداکار

رقم

اتصال «ف» به «میم» :

رقم رقم رقم رقم رقم رقم رقم رقم رقم رقم

رقم رقم رقم رقم رقم رقم رقم رقم رقم رقم

رقم رقم رقم رقم رقم رقم رقم رقم رقم رقم

✓ اتصال «میم» به «الف» :

مادر مادر مادر مادر مادر مادر مادر مادر مادر مادر

مادر مادر مادر مادر مادر مادر مادر مادر مادر مادر

✓ اتصال «میم» به «ب» :

نامت نامت نامت نامت نامت نامت نامت نامت نامت نامت

نامت نامت نامت نامت نامت نامت نامت نامت نامت نامت

نامت نامت نامت نامت نامت نامت نامت نامت نامت نامت

۱ اتصال دهم به د ر : ۲ دمر ۳

امر امر امر امر امر امر امر امر امر امر

امروز امروز امروز امروز امروز امروز امروز امروز امروز

۱ اتصال دهم به د ا د : ۲ دموه ۳

موز موز موز موز موز موز موز موز موز موز

مویه مویه مویه مویه مویه مویه مویه مویه مویه مویه

موز موز موز موز موز موز موز موز موز موز

مویه مویه مویه مویه مویه مویه مویه مویه مویه مویه

① ② ③ ④

✍ اتصال «میم» به «ه» :

نامه نامه نامه نامه نامه نامه نامه نامه

نامه نامه نامه نامه نامه نامه نامه نامه

① ② ③

✍ اتصال «میم» به «دال» :

مَدَد مَدَد مَدَد مَدَد مَدَد مَدَد مَدَد مَدَد

مَدَد مَدَد مَدَد مَدَد مَدَد مَدَد مَدَد مَدَد

✍ اتصال «میم» به «کاف» :

① ② ③ ④

مَرَدَم مَرَدَم مَرَدَم مَرَدَم مَرَدَم مَرَدَم

مَرَدَم مَرَدَم مَرَدَم مَرَدَم مَرَدَم مَرَدَم

برش ۱۰۰٪
ادب آداب دارد → دال کمی بالاتر

ادب آداب دارد ادب آداب دارد

ادب آداب دارد ادب آداب دارد

برش ۱۰۰٪
توانا بود هر که دانا بود

توانا بود هر که دانا بود توانا بود هر که دانا بود

توانا بود هر که دانا بود توانا بود هر که دانا بود

توانا بود هر که دانا بود توانا بود هر که دانا بود

سرسبز ۳۰۰

تداوم مرام - هدایت منزلت - رفعت - ریه - بدر

تداوم مرام - هدایت - مرام - رفعت - دیده - پدید

① ↓ ن
② ↗ خیرہ بیان

ن ن ن ن ن ن ن ن ن ن ن ن ن ن ن ن ن ن ن ن

ن ن ن ن ن ن ن ن ن ن ن ن ن ن ن ن

① ↓
② ↗

Handwriting practice row 1: A series of connected loops, resembling a continuous 'J' or 'L' shape, written in blue ink on lined paper.

Handwriting practice row 1: A series of connected loops, resembling a continuous 'J' or 'L' shape, written on a four-line grid.

b b

[illegible]

Handwriting practice lines for the letter 'y' (y) on lined paper. The first row shows 15 'y' characters, and the second row shows 15 'y' characters.

Handwriting practice row 1: A series of connected loops, resembling a cursive 'P' or 'R' shape, repeated across the line.

سے

س س س س س س س س س س س س س س س س

❑ اتصال «طاء» به «اب» در «و-ه-ف-م-ن-ی»:

طا-طب-طد-طر-طو-طه-طف-طم-طن-طی

طا-طب-طد-طر-طو-طه-طف-طم-طن-طی

طا-طب-طد-طر-طو-طه-طف-طم-طن-طی

❑ اتصال «صاد» به «اب» در «و-ه-ف-م-ن-ی»:

صا-صب-صد-صر-صو-صه-صف-صم-صن-صی

صا-صب-صد-صر-صو-صه-صف-صم-صن-صی

صا-صب-صد-صر-صو-صه-صف-صم-صن-صی

صا-صب-صد-صر-صو-صه-صف-صم-صن-صی

صا-صب-صد-صر-صو-صه-صف-صم-صن-صی

ز دست دیده و دل هر دو فریاد

ز دست دیده و دل هر دو فریاد ز دست دیده و دل هر دو فریاد
 ز دست دیده و دل هر دو فریاد ز دست دیده و دل هر دو فریاد
 ز دست دیده و دل هر دو فریاد ز دست دیده و دل هر دو فریاد

که هر چه دیده مندل کند

که هر چه دیده مندل کند که هر چه دیده مندل کند
 که هر چه دیده مندل کند که هر چه دیده مندل کند
 که هر چه دیده مندل کند که هر چه دیده مندل کند
 که هر چه دیده مندل کند که هر چه دیده مندل کند

هر چه که بنزدیده خدایش آفریده

هر چه که بنزدیده خدایش آفریده

هر چه که بنزدیده خدایش آفریده

هر چه که بنزدیده خدایش آفریده

رسیده شرده که آمد بهار و سبزه دید

رسیده شرده که آمد بهار و سبزه دید

رسیده شرده که آمد بهار و سبزه دید

رسیده شرده که آمد بهار و سبزه دید

رسیده شرده که آمد بهار و سبزه دید

دیدي که يار خمر جوړ وستم نداشت

دیدي که يار خمر جوړ وستم نداشت دیدي که يار خمر جوړ وستم نداشت

دیدي که يار خمر جوړ وستم نداشت دیدي که يار خمر جوړ وستم نداشت

دیدي که يار خمر جوړ وستم نداشت دیدي که يار خمر جوړ وستم نداشت

سياست ملامت سلطنت بهشت مسکين شکايت

سياست ملامت سلطنت بهشت مسکين شکايت

سياست ملامت سلطنت بهشت مسکين شکايت

سياست ملامت سلطنت بهشت مسکين شکايت

سياست ملامت سلطنت بهشت مسکين شکايت

■ اتصال «ح» بہ «اب» در وہ ف م ن ی ط ج

حاجب حد حر حو حہ حف حم حن حی خط حج

حاجب حد حر حو حہ حف حم حن حی خط حج

حاجب حد حر حو حہ حف حم حن حی خط حج

■ اتصال «ع» بہ «اب» در وہ ف م ن ی س

عاجب عد عر عو عہ عف غم عن عی عس

عاجب عد عر عو عہ عف غم عن عی عس

عاجب عد عر عو عہ عف غم عن عی عس

عاجب عد عر عو عہ عف غم عن عی عس

سحر دم دوت بیدار بیا لیس آمد

سحر دم دوت بیدار بیا لیس آمد

سحر دم دوت بیدار بیا لیس آمد

سحر دم دوت بیدار بیا لیس آمد

زکوی یاری آید نیم باد نور دزی

زکوی یاری آید نیم باد نور دزی

زکوی یاری آید نیم باد نور دزی

زکوی یاری آید نیم باد نور دزی

یوسف گلگشته باز آید به کنعان غم مخور

یوسف گلگشته باز آید به کنعان غم مخور

یوسف گلگشته باز آید به کنعان غم مخور

مرحبا ای پیک مشتاقان بده پیغام دوست

مرحبا ای پیک مشتاقان بده پیغام دوست

مرحبا ای پیک مشتاقان بده پیغام دوست

مرحبا ای پیک مشتاقان بده پیغام دوست

برش ۱۵۰

در طریقت هر چه پیش سالک آید خیر است

در طریقت هر چه پیش سالک آید خیر است

برش ۱۶۰

گویند سنک لعل شود در مقام صبر

گویند سنک لعل شود در مقام صبر

برش ۱۷۰

عارف از پرتوی در طمع خام آقا

عارف از پرتوی در طمع خام آقا

در کار گلاب و گل حکم ازلی این بود

در کار گلاب و گل حکم ازلی این بود

عشق صلاح ظلمات - گنجینه همیشه - محبوب - معجون - همچون

عشق صلاح ظلمات - گنجینه همیشه - محبوب - معجون - همچون

نگین - سیلان - حکیم - چستان - مشهور - جهان - مقصود

نگین - سیلان - حکیم - چستان - مشهور - جهان - مقصود

نگین - سیلان - حکیم - چستان - مشهور - جهان - مقصود

نمونه های غلط: ← د - د - د - د - د - ...

~~~~~

~~~~~

~~~~~

Copyright © 2006 by John Wiley & Sons, Inc.

حرف « داو » و م ز ا و ی شروع
نموده پایان

نمونہ ہا سی غلط : ← ۹ - ۹ - ۹ - ۹ - ۹ - ...

~~~~~

~~~~~

1. The first step is to identify the problem or question that needs to be answered. This involves understanding the context and the specific requirements of the task.

Figure 1

